

[Kjeld Olesen.]

blemer let kan kædes sammen med; hvad jeg synes er VS' enøjede og alt for overdrevne forestillinger om alt, hvad der har med politi og forsvar at gøre. Danmark er ikke nogen politistat, og at tale om politistatsmetoder er også en af de overdrivelser, der hindrer en ordentlig debat om tingene.

Derimod synes jeg, at man kan iagttage, at forholdet mellem borgerne og myndighederne har undergået en ændring. Vi ser det inden for politiets område, og vi ser det i forbindelse med debatten om den såkaldte skrankementalitet. Det er ikke, fordi politiet arbejder efter andre instrukser, men fordi der i befolkningen og først og fremmest hos de nye generationer er tale om en anden indstilling til begrebet autoritet. Man betragter manden bag skranken på rådhuset som en ligemand, og man føler ikke, at politiet er en autoritet, som man blindt skal adlyde. Alt dette medfører situationer, hvor man sætter tingene på spidsen, og at man kommer til at stå unødigt stejlt over for hinanden, kan vel ikke undgås. Men vi må på det bestemteste tage afstand fra dem, der søger at fremstille politibetjenten som nærmest lidt halvfasistisk. Der er uheldige elementer inden for alle samfundsgrupper, og man bør notere sig, at det danske politi repræsenterer et tværsnit af alle samfundsgrupper, og at det udfører et arbejde, der ikke altid er lige misundelsesværdigt.

I den forbindelse erindrer jeg om, at den tidligere justitsminister nedsatte et udvalg, der skulle undersøge forskellige forhold, bl. a. om det rigtige i, at man i politiet selv foretog efterforskning, når en kollega var sigtet. Jeg tror, at man også inden for politiet vil være interesseret i snart at se en betænkning, og jeg vil spørge justitsministeren, om der er noget nyt i denne sag.

Når det gælder domstolene, er det vist kun de færreste, der vil tvivle på disses vilje til uafhængighed og objektivitet. Samtidig må det konstateres, at adskillige af de love, som danner grundlaget for domstolenes virksomhed, skriver sig fra en fjern fortid, og man må vel sige, at tiden må være inde til at gøre status. Derfor takker jeg statsministeren for bemærkninger i den retning.

Jeg kan tilføje, at dette bl. a. blev drøftet på socialdemokratiets sidste kongres, og

socialdemokratiet har nu nedsat et udvalg, som ud fra samfundsmæssige og sociale synspunkter skal foretage en kritisk gennemgang af det danske retssystem, herunder straffelovgivningen, retsplejeloven, reglerne om den offentlige forvaltnings virkemåde og de civile retlige regler. Mange lovovertrædere må betragtes som produkter af samfundsordenens mangler, og behandlingen af lovovertrædere må derfor primært bygge på resocialiseringssynspunktet. Vi finder endvidere, at det må tilstræbes, at de eksisterende garantier mod magtmisbrug i den offentlige forvaltning udbygges, således at der skabes sikkerhed for ensartede afgørelser i ensartede sager. Endvidere må den civile lovgivning moderniseres, således at den svarer til nutidens syn på familien, og således at økonomisk udnyttelse af de svageste stillede hindres. Endelig ønsker vi at finde veje til at styrke befolkningens retsbeskyttelse ved etablering af en almindelig offentlig retshjælpsordning. Alt i alt mener vi, at en reform må tilsigte at fjerne alle klasse- og kønsdiskriminerende bestemmelser.

I den senere tid er det nogle specielle områder, der har stået i diskussionens centrum. Jeg tænker på efterretningsvæsenene, både politiets og forsvarets. De har været stærkt kritiseret, og nogle har endog sat spørgsmålstegn ved deres berettigelse. Naturligvis skal vi have efterretningsvæsen. Hvis man forestiller sig den tanke, at vi gik hen og afskaffede dem, ville vi sikkert være det eneste land i verden, der fandt på noget sådant. Jeg skal ikke opholde mig længe ved den kritik, som endog politikere fra regeringspartierne har stået i kø for at aflevere. Jeg skal blot sige, at der sikkert er fejl, der bør rettes, og ting, der kan gøres bedre; det har måske også noget at gøre med, om man har de rigtige arbejdsvilkår. Men jeg vil advare imod ensidigt at placere ansvaret hos disse embedsmænd, hvor ansvaret i virkeligheden burde placeres et helt andet sted.

Dette, at der ikke fra efterretningsvæsenets side kan trykkes årlige beretninger om virksomheden, giver naturligvis mulighed for fantasien, og det er vel sådan, at mange betragter efterretningsvæsenet som en stat i staten, mere eller mindre under ministerkontrol. Jeg vil da tro, at den nødvendige